

PROGRAM WYCHOWAWCZO – PROFILAKTYCZNY

**Szkoła Podstawowa nr 19 im. Józefa Czechowicza
w Lublinie**

na rok 2023 - 2024

Uchwalony przez RR 13.09.2023r.

Uchwalony przez RP 14.09.2023r.

Spis treści

- I. Wstęp
- II. Podstawy prawne
- III. Diagnoza
- IV. Model absolwenta
- V. Zadania szkoły w obszarze wychowania i profilaktyki
- VI. Cel programu
- VII. Obszary i metody realizacji programu wychowawczo – profilaktycznego
- VIII. Spodziewane efekty
- IX. Organy, instytucje i organizacje wspierające szkołę
- X. Obrzędy i tradycje szkoły
- XI. Ewaluacja programu

I. Wstęp

Pierwszymi wychowawcami swoich dzieci są rodzice. Nauczyciele wspomagają wszechstronny i harmonijny rozwój uczniów, a uczniowie akceptują siebie, są otwarci na potrzeby drugiego człowieka, żyją nie tylko z innymi, ale i dla innych.

Wychowanie to „wspieranie dziecka w rozwoju ku pełnej dojrzałości fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej, które powinno być wzmacniane i uzupełniane przez działania z zakresu profilaktyki dzieci i młodzieży” (art. 1 pkt 3 Ustawy Prawo oświatowe).

Profilaktyka to proces wspomagania człowieka w radzeniu sobie z trudnościami zagrażającymi prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu, a także ograniczenie i likwidowanie czynników blokujących i zaburzających zdrowe życie.

Profilaktyka winna wspomagać proces wychowania, a wychowanie tworzy integralną całość z wiedzą i doskonaleniem umiejętności, dzięki którym formuje się osobowość młodego człowieka.

Zapobieganie uzależnieniom może dokonywać się na różnych poziomach. W związku z tym wyróżnia się profilaktykę pierwszego, drugiego i trzeciego stopnia:

Profilaktyka uniwersalna to działanie mające na celu: z jednej strony - promocję zdrowia i przedłużenie życia człowieka, zaś z drugiej zapobieganie pojawianiu się problemów związanych z zachowaniami dysfunkcjonalnymi. Szczególnie wyraźnie akcentuje się tutaj budowanie i rozwijanie różnorodnych umiejętności radzenia sobie z wymogami życia, albowiem deficyty w tym zakresie są powszechnie spotykane w populacji osób dysfunkcyjnych. Równie ważne jest dostarczanie rzetelnych informacji, dostosowanych do specyfiki odbiorców. Może być kierowana do wszystkich uczniów.

Profilaktyka selektywna ma na celu ujawnianie osób z grupy ryzyka dysfunkcyjności oraz pomaganie im w redukcji tego ryzyka (a więc zapobieganie rozwojowi zaburzeń).

Profilaktyka wskazująca rozumiana jest jako interwencja po wystąpieniu dysfunkcji. Ma ona na celu, z jednej strony - przeciwdziałanie pogłębianiu się procesu chorobowego, zaś z drugiej - umożliwienie osobie objętej terapią i rehabilitacją powrotu do społeczeństwa, prowadzenia w nim satysfakcjonującego i społecznie akceptowanego trybu życia, wolnego od patologii (Z. Gaś 1997).

Szkolny program wychowawczo - profilaktyczny obejmuje profilaktykę uniwersalną (skoordynowaną z działaniami wychowawczymi). Obiektem działań jest całe środowisko szkolne. Program jest opracowany na podstawie diagnozy obszarów problemowych szkoły

i dotyczy części aspektów szkolnego programu wychowawczego, między innymi działań prozdrowotnych, współpracy z rodzicami i środowiskiem lokalnym.

Program Wychowawczo – Profilaktyczny szkoły został dostosowany do potrzeb rozwojowych uczniów oraz potrzeb środowiska lokalnego i obejmuje wszystkie treści oraz działania o charakterze wychowawczym i profilaktycznym.

Szanując prawo rodziców do wychowania dzieci zgodnie z własnymi przekonaniami, szkoła pragnie pełnić funkcję wspierającą i uzupełniającą rodzicielski trud. Powodzenie działań wychowawczych i profilaktycznych jest uzależnione od ich akceptacji przez rodziców (prawnych opiekunów) oraz autentycznej współpracy z nauczycielami. Celem działalności wychowawczej Szkoły Podstawowej nr 19 w Lublinie jest przygotowanie uczniów do życia we współczesnym społeczeństwie, zapewnienie im możliwości pełnego rozwoju intelektualnego, fizycznego, emocjonalnego i społecznego w warunkach poszanowania godności osobistej, światopoglądu i wyznania oraz przygotowanie do dalszego kształcenia. Szkoła pragnie traktować każdego ucznia indywidualnie, zapewnić mu warunki do pełnego, wszechstronnego rozwoju, ucząc szacunku do dziedzictwa regionalnego, krajowego, przy jednoczesnym otwarciu na kulturę Europy i świata. Pragniemy, aby nasza szkoła była bezpieczna, aby panował w niej klimat sprzyjający pracy uczniów i nauczycieli. Dążymy do tego, aby nasi uczniowie byli kulturalni, odpowiedzialni, komunikatywni, kreatywni i empatyczni.

Absolwent naszej szkoły przygotowany do samodzielnego działania będzie dążył do własnego rozwoju, będzie otwarty na problemy innych ludzi, będzie postępował zgodnie z zasadami tolerancji, uczciwości i demokracji.

W procesie wychowania młodego człowieka solidarnie i odpowiedzialnie współdziałają uczniowie, wychowawcy, nauczyciele, pracownicy szkoły, rodzice oraz środowisko lokalne, tworząc przyjazną atmosferę. Zadania Programu wychowawczo - profilaktycznego Szkoły Podstawowej nr 19 będą realizowane równolegle w ośmiu aspektach włączonych w proces nauczania i nierozzerwalnie z nim związanych. Do realizacji tych celów i zadań nauczyciele oraz wychowawcy przyjmą formy pracy, które będą modyfikowane w zależności od potrzeb i sytuacji.

Program przeznaczony jest do realizacji podczas godzin z wychowawcą, podczas realizacji projektów edukacyjnych, wycieczek edukacyjnych, warsztatów i innych działań podejmowanych we współpracy z nauczycielami wszystkich przedmiotów, pedagogiem, doradcą zawodowym, pielęgniarką szkolną i pozostałymi pracownikami szkoły oraz z przedstawicielami środowiska lokalnego.

II. Podstawy prawne

1. Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2017 r., poz. 59) ogłoszona 11 stycznia 2017 r.
2. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz. U. z 2017r. poz. 356)
3. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dn. 2 Kwietnia 1997 r.
4. Powszechna Deklaracja Praw Człowieka
5. Konwencja o Prawach Dziecka przyjęta przez Zgromadzenie ONZ dnia 20 listopada 1989 r.
6. Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2017 r., poz. 59) ogłoszona 11 stycznia 2017 r.
7. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 3 sierpnia 2017 r. w sprawie oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych (Dz.U. z 2017 r. poz. 1534)
8. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 22 lipca 2011 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (Dz.U. 2011 nr 161 poz. 968)
9. Ustawa Karta Nauczyciela
10. Rozporządzenie MEN z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. z 2017r. poz.1591)
11. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii
12. Narodowy Program Ochrony Zdrowia Psychicznego
13. Ustawa z 24 kwietnia 2015 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2015 r. poz. 875).
14. Krajowy Program Przeciwdziałania Narkomanii
15. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

16. Statut Szkoły Podstawowej nr 19

III. Diagnoza środowiska wychowawczo – profilaktycznego

Oddziały I, II, III, IV, V, VI

Celem diagnozy było możliwie pełne zidentyfikowanie prawidłowości funkcjonowania uczniów, nauczycieli i rodziców i przełożenie tej wiedzy na postulaty istotne dla zaprojektowania działań wychowawczo - profilaktycznych.

Do diagnozy zastosowane zostały następujące narzędzia badawcze:

- Analiza sytuacji materialnej, wychowawczej uczniów, na podstawie rozmów z rodzicami, wychowawcami
- rozmowy indywidualne z wychowawcami,
- obserwacja życia szkolnego - rozmowy (dzielenie się refleksjami z własnej pracy),
- analiza wytworów uczniów,
- ankieta dla uczniów klas IV, V, VI

Przeprowadzona analiza posłużyła do opracowania diagnozy w zakresie występujących w środowisku szkolnym czynników chroniących i czynników ryzyka.

Ustalono czynniki chroniące:

1. Zainteresowanie uczniów nauką szkolną (wyniki w nauce i właściwe zachowaniu).
3. Oparcie w rodzinie i przyjaciółach.
4. Nauczycieli współpracujących ze sobą i rodzicami.
5. Dobry kontakt, wsparcie ze strony nauczycieli i rodziców.
6. Przyjazna atmosfera szkoły sprzyjająca nauce.
7. Wartości wśród uczniów najbardziej cenione: rodzina, miłość, szczęście, prawda, szacunek.
8. Zdecydowany brak akceptacji przez szkołę dla przemocy poprzez wprowadzenie i stosowanie właściwych procedur.
9. Sprawne mechanizmy samokontroli (klasy IV-VI).
10. Poczucie własnej wartości.

Ustalono czynniki ryzyka:

1. Wychowywanie się uczniów w niepełnych rodzinach.
2. Niedostateczne kierowanie własnym zachowaniem (brak kontroli).
3. Około 17% uczniów wymaga korzystania z pomocy materialnej.
4. Rodzice obydwójce bądź jedno z nich pozostający bez pracy.
5. Zbyt długie spędzanie czasu w online.

- 6. Poczucie małego zgrania z grupą, klasą.
- 7. Nastawienie na konsumpcjonizm.

IV. Model absolwenta szkoły podstawowej

Celem głównym wychowania i działań profilaktycznych jest wszechstronny, całościowy rozwój ucznia. Pragniemy w procesie kształcenia uczniów promować tezę, że wychowanie i profilaktyka to integralny element edukacji. Zależy nam na tym, aby stworzyć z zespołów klasowych uczniów zgranych, odpowiedzialnych za działania grupowe, solidarnych i pomocnych. Uczniowie, funkcjonując w bezpiecznym, przyjaznym, zintegrowanym środowisku otrzymają optymalne warunki do rozwoju i nauki. To właśnie poprawnie funkcjonująca grupa zapewni im motywację do działania i chęć rozwijania talentów na miarę własnych możliwości.

Szkoła, wspierając w tym zakresie rodziców, dąży w swojej pracy wychowawczej do tego, aby uczniowie zdobyli wiedzę przydatną w dalszym życiu, umiejętności oraz charakteryzowali się pozytywnym nastawieniem emocjonalnym.

Absolwent Szkoły Podstawowej nr 19 powinien:

1) Być człowiekiem silnego systemu wartości, świadomie realizującym w życiu swoje cele i dążyć do nich z dużą motywacją:		
WIEDZA	NASTAWIENIE EMOCJONALNE	UMIEJĘTNOŚCI
<p>Uczniowie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wiedzą do czego chcą w życiu dążyć i potrafią ocenić, które zadania realizowane w szkole służą osiągnięciu celów życiowych, - rozumieją, że drogą do osiągnięcia sukcesu jest rzetelna nauka (zdobywanie wiedzy) i właściwe funkcjonowanie w grupie, - wiedzą, jakie są plusy i minusy korzystania z sieci, - wiedzą, jakie są konsekwencje cyberprzemocy i cyberbullingu, 	<p>Uczniowie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - posiadają dużą motywację i pozytywne skojarzenia związane z podejmowaniem zadań służących ich rozwojowi. 	<p>Uczniowie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - podejmują zadania zmierzające do osiągnięcia celów życiowych, - potrafią rozpoznać zagrożenia płynące Internetu, - potrafią bezpiecznie korzystać z sieci i mediów.

- wiedzą jak bezpiecznie korzystać z zasobów dostępnych w sieci.		
2) Być dobrym obywatelem i patriotą świadomie działającym na rzecz wspólnot w których żyje:		
WIEDZA	NASTAWIENIE EMOCJONALNE	UMIEJĘTNOŚCI
<p>Uczniowie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumieją, jaką wartością dla wspólnoty państwa i narodu są dobrze wykształceni młodzi ludzie, potrafiący być liderami w różnych grupach: klasy, szkoły, narodu, rodziny, - rozumieją potrzebę świadomego uczestniczenia w różnych działaniach na rzecz wspólnoty, - rozumieją, kto jest prawdziwym patriotą, - definiują współczesny patriotyzm. 	<p>Uczniowie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - podejmują działania na rzecz dobra wspólnego: klasy, szkoły, rodziny, narodu, - podkreślają znaczenie obchodów świąt klasowych, szkolnych, właściwym strojem i zachowaniem, - doceniają dokonania postaci znaczących, - są dumni z własnych dokonań, cenią dziedzictwo regionalne i narodowe, - podkreślają znaczenie i pielęgnują obchody świąt państwowych. 	<p>Uczniowie:</p> <ul style="list-style-type: none"> -współorganizują uroczystości obchodów świąt państwowych, -współorganizują działania na rzecz dobra wspólnego, -przygotowują działania edukacyjne z zakresu historii i aktywności społecznej.
3) Być osobą sprawną w działaniu społecznym i gospodarczym:		
WIEDZA	NASTAWIENIE EMOCJONALNE	UMIEJĘTNOŚCI
<p>Uczniowie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wiedzą, jak zorganizować grupę, i jaka powinna być jej struktura, aby efektywnie działać, -potrafią zaplanować zadania, dokonać podziału zadań, - potrafią kontrolować sposób realizacji zadań, - wiedzą, jakie mają talenty, - wiedzą, jakie są możliwości rozwoju zainteresowań - rozwijają swoje pasje, -wiedzą, jak zaplanować dalszą drogę kształcenia. 	<p>Uczniowie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - angażują się w życie klasy i szkoły, biorą odpowiedzialność za działania grupy, - interesują się realizacją zadań klasy - motywują innych do realizacji podejmowanych działań, - pragną się rozwijać i odkrywać swoje talenty. 	<p>Uczniowie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - potrafią planować i rozdzielać zadania, - umieją motywować kolegów i koleżanki do wspólnego działania, - potrafią prawidłowo zbudować wspólnotę uczniów i nauczycieli, - potrafią nawiązać poprawne relacje z innymi.

4) Być osobą dbającą o zdrowie własne i innych ludzi:		
WIEDZA	NASTAWIENIE EMOCJONALNE	UMIEJĘTNOŚCI
<ul style="list-style-type: none"> - wiedzą, jak dbać o zdrowie własne i innych, - znają korzyści wynikające ze zdrowego odżywiania i aktywnego spędzaniu wolnego czasu, - wiedzą, jak przeciwstawić się negatywnym wpływom kolegów i środowisk zdemoralizowanych, - wiedzą o konsekwencjach zażywania różnych używek, - wiedzą, jak zachować się w sytuacji zwycięstwa i porażki. 	<ul style="list-style-type: none"> - interesują się promocją zdrowego stylu życia i motywują innych do zmiany niewłaściwych nawyków, - chcą prawidłowo się odżywiać i aktywnie spędzać czas ograniczając korzystanie z urządzeń multimedialnych. 	<ul style="list-style-type: none"> - potrafią zdrowo się odżywiać, - potrafią angażować się w różne formy aktywności ruchowej i właściwie spędzać wolny czas, - umieją stosować techniki relaksacyjne.

Szkoła Podstawowa nr 19 im. Józefa Czechowicza dąży w swojej pracy wychowawczej do kształtowania następujących wartości, uznanych przez uczniów, nauczycieli i rodziców za najważniejsze:

- dobro,
- sprawiedliwość,
- szacunek dla siebie i innych ludzi
- miłość,
- zaufanie,
- tolerancja,
- szczerłość,
- zdrowie,
- wiedza,
- prawda,
- pozytywny stosunek do innych
- życie rodzinne,
- kultywowanie tradycji rodzinnych
- życie ludzkie,
- pokój na świecie,
- wartości moralne

V. Zadania szkoły w obszarze wychowania i profilaktyki

- 1) Zapewnienie bezpieczeństwa w szkole i na zajęciach pozalekcyjnych, uroczystościach szkolnych, wycieczkach.
- 2) Wspomaganie indywidualnego rozwoju ucznia w zależności od jego potrzeb i możliwości.

- 3) Organizowanie procesu rozwoju ucznia ukierunkowanego na jego sukces, tworzenie atmosfery szkoły sprzyjającej efektywnej pracy oraz pozytywnego nastawienia do uczenia się.
- 4) Ukazywanie uczniom zagrożeń związanych z niekontrolowanym korzystaniem z Internetu i programów, portali społecznościowych, gier zawierających treści szkodliwe, przeciwdziałanie cyberprzemocy.
- 5) Wyrabianie u uczniów nawyku dbania o zdrowie własne i innych ludzi oraz tworzenie środowiska sprzyjającego zdrowiu (zachowania żywieniowe, aktywność fizyczna, ekologia), profilaktyka uzależnień – przeciwdziałanie pojawieniu się zachowań ryzykownych związanych z zażywaniem środków odurzających, psychoaktywnych.
- 6) Kształtowanie pozytywnego myślenia o sobie, doskonalenie umiejętności samoakceptacji, budowanie poczucia własnej wartości.
- 7) Zapobieganie przejawom agresji i przemocy w szkole z uwzględnieniem bezpieczeństwa w Internecie (promowanie pożądanых postaw społecznych, odpowiedzialności, tolerancji, niwelowanie zjawiska dyskryminacji, hejtowania).
- 8) Uczenie sposobów radzenia sobie w sytuacjach trudnych i kryzysowych.
- 9) Wdrażanie uczniów do świadomego czytania różnych tekstów kultury.
- 10) Uczenie uczenia się.
- 11) Podniesienie poziomu edukacji matematycznej, przyrodniczej i informatycznej,
- 12) Podnoszenie jakości edukacji włączającej.
- 13) Integrowanie szkoły ze środowiskiem lokalnym i promowanie działalności w tym środowisku.
- 14) Integrowanie zespołu klasowego po okresie nauki zdalnej.

VI. Cele ogólne programu

Na podstawie przeprowadzonej diagnozy określono najważniejsze obszary, którymi szkoła decyduje się zająć. Przy wyborze kierowano się również wartościami uznawanymi przez społeczność szkolną oraz wzięto pod uwagę tradycje, święta i uroczystości ważne z punktu widzenia szkoły.

Główne cele wychowania i profilaktyki to:

Cel 1: Sprawić, by uczeń Szkoły Podstawowej nr 19 był człowiekiem silnego systemu wartości, świadomie realizującym w życiu swoje cele i dążącym do nich z dużą motywacją.

Cel 2: Sprawić, by uczeń Szkoły Podstawowej nr 19 był dobrym obywatelem i patriotą świadomie działającym na rzecz wspólnot, w których żyje.

Cel 3: Sprawić, by uczeń Szkoły Podstawowej nr 19 był osobą sprawną w działaniu społecznym i gospodarczym, wyposażonym w umiejętności organizacyjne.

Cel 4: Sprawić, by uczeń Szkoły Podstawowej nr 19 był osobą dbającą o zdrowie własne i innych.

VII. Obszary i metody realizacji programu wychowawczo – profilaktycznego

Sfera psychiczna

I. Dbanie o harmonijny i właściwy rozwój intelektualny (tj. pomoc w adaptacji do nowego środowiska szkolnego, umożliwienie wyrównania uczniom braków w nauce, umożliwienie rozwoju zainteresowań, pomoc w odkrywaniu swoich zdolności, kształtowanie potrzeby samorozwoju, wspieranie w rozpoznawaniu mocnych stron, wspomaganie procesu przygotowań do egzaminu).

Metody realizacji:

- prowadzenie zajęć integracyjnych w celu ułatwienia adaptacji uczniów w nowym środowisku,
- diagnoza możliwości intelektualnych ucznia poprzez obserwację ucznia i indywidualne rozmowy,
- rozwijanie indywidualnych zdolności i zainteresowań ucznia poprzez zajęcia rozwijające zainteresowania, warsztaty dla uczniów zdolnych, konkursy przedmiotowe itp.,
- indywidualizacja pracy z uczniem,
- prowadzenie zajęć w ramach pomocy pedagogiczno - psychologicznej i tutoringu,
- prowadzenie zajęć:
 - korekcyjno – kompensacyjnych
 - dydaktyczno – wyrównawczych
 - logopedycznych
 - psychoedukacyjnych
 - rozwijających zainteresowania
 - rewalidacyjnych

- zaangażowanie uczniów w projekty edukacyjne,
- zajęcia w ramach Lubelskiego Festiwalu Nauki,
- wyjścia do Filharmonii, teatru, kina,
- zajęcia w ramach programu dotyczącego przedsiębiorczości i ekonomii,
- prowadzenie zajęć z zakresu doradztwa zawodowego, tworzenie indywidualnych ścieżek kariery dla uczniów kończących SP,
- kierowanie uczniów mających trudności w nauce i sprawiających problemy wychowawcze na badania do poradni pedagogiczno – psychologicznej,
- prowadzenie konsultacji z uczniami i rodzicami,
- prowadzenie systemowych zajęć z zakresu efektywnego uczenia się,
- prowadzenie zajęć mających na celu integrację dzieci polskich i ukraińskich.

Sfera duchowa

II. Kształtowanie właściwej postawy uwzględniającej wartości etyczne i moralne, wynikające z chrześcijańskiego systemu wartości (prezentowanie systemu norm i zasad postępowania, kształtowanie umiejętności empatii, pomocy drugiemu człowiekowi, szacunku dla siebie i innych, prezentacja wzorców osobowych godnych naśladowania).

Metody realizacji:

- włączanie uczniów do akcji humanitarnych, wolontariatu organizowanego przez instytucje zewnętrzne oraz społeczność szkolną,
- organizowanie spotkań z ciekawymi ludźmi w celu prezentacji pozytywnych postaw, takich jak: godność, uczciwość, odwaga, odpowiedzialność, tolerancja, współczucie, poświęcenie,
- udział w Rekolekcjach Wielkopostnych,
- uwzględnienie w tematyce godzin wychowawczych następujących zagadnień:
 - wypracowanie zasad obowiązujących w klasie, w tym zasad właściwej komunikacji,
 - rozpoznawanie przez uczniów swoich mocnych i słabych stron,
 - poznanie różnych sposobów okazywania szacunku innym,
 - poznanie sposobów rozwiązywania konfliktów,
 - propagowanie wartości: dom, ojczyzna, rodzina, przyjaźń
 - prezentowanie sylwetek wybitnych Polaków.
- doskonalenie umiejętności organizacyjnych (w tym: planowanie, podział obowiązków, ocena stopnia realizacji, samoocena) poprzez realizację projektów edukacyjnych, pracy Samorządu Szkolnego, koła Caritas,
- organizowanie spotkań z rodzicami na temat problemów wieku dojrzewania.

Sfera społeczna

III. Przygotowanie uczniów do odpowiedzialnego udziału w życiu społecznym (pomoc uczniom w rozpoznawaniu predyspozycji zawodowych, propagowanie wśród uczniów, rodziców komunikacji „wprost” i zachowań asertywnych oraz technik porozumiewania się, budowanie relacji opartych na zaufaniu, uczenie nawiązywania serdecznego kontaktu, szacunku, tolerancji, wspieranie młodzieży w podejmowaniu odpowiedzialności za życie szkoły, pomoc w wyborze drogi życiowej i dalszego kierunku kształcenia, uświadomienie znaczenia obowiązkowego uczęszczania do szkoły i ukazywanie konsekwencji nierealizowania obowiązku szkolnego, wspieranie uczniów mających trudną sytuację materialną, zapoznanie z podstawowymi prawami i obowiązkami wynikającymi z roli ucznia oraz członka społeczności szkolnej, rodziny, kraju).

Metody realizacji:

- zapoznanie uczniów z regulaminami szkolnymi,
- wdrażanie starszych uczniów do opieki nad młodszymi,
- przygotowanie uczniów do publicznych wystąpień, przedstawiania własnego stanowiska,
- warsztaty tematyczne, zajęcia edukacyjne, uwrażliwiające uczniów na świadome korzystanie z mediów, przeciwdziałanie cyberprzemocy i cyberbullingowi,
- warsztaty dotyczące rozwiązywania konfliktów, sztuki negocjacji, poszukiwania kompromisów,
- organizowanie Dnia Życzliwości i Tolerancji,
- organizowanie Dnia Cichego Przyjaciela i Dnia Dobrego Kolegi (klasy I-III)
- prowadzenie zajęć w ramach programu „Apteczka pierwszej pomocy emocjonalnej”- klasa 3a
- prowadzenie zajęć w ramach programu „Strażnicy uśmiechu” – 2a, 2b
- prowadzenie zajęć profilaktycznych „Przyjaciele Zippiego” – klasa 1a
- prowadzenie zajęć z zakresu komunikacji interpersonalnej
- realizowanie programu mediatorów rówieśniczych:
 - szkolenia mediatorów z zakresu umiejętności interpersonalnych, aktywnego słuchania, technik mediacyjnych, prowadzenia mediacji,
 - inicjowanie i przeprowadzenie właściwych mediacji przez mediatorów rówieśniczych,
- prowadzenie zajęć i warsztatów na temat:

- wyrabiania w uczniach nawyku dbania o mienie prywatne, szkolne publiczne
 - uczenie koleżeństwa, wskazywanie potrzeby niesienia pomocy słabszym
 - uczenie samodzielności w działaniu, umiejętności planowania i organizowania pracy
 - przeciwdziałania agresji
 - pełnienia różnych ról życiowych (rodzica, organizatora, obywatela)
- organizowanie konkursów i wystaw o tematyce patriotycznej
 - powoływanie grup wzajemnej pomocy w trudnych sytuacjach klasowych,
 - prowadzenie projektów edukacyjnych na temat zasad demokracji i samorządności,
 - angażowanie uczniów w przygotowanie uroczystości szkolnych,
 - udział w zajęciach muzealnych (np. Teatr NN, Państwowe Muzeum na Majdanku, Muzeum J. Czechowicza, W. Pola i in.)
 - działalność samorządów klasowych, i Samorządu Uczniowskiego,
 - organizowanie wyjść edukacyjnych do urzędów i instytucji państwowych i społecznych,
 - promowanie działalności na rzecz innych poprzez akcje charytatywne,
 - zajęcia z doradztwa zawodowego pomagające uczniom w odkrywaniu predyspozycji zawodowych oraz dalszej drogi kształcenia (np. spotkania z psychologiem, wizyty w poradni zawodowej, spotkania z przedstawicielami różnych zawodów, prezentacje własnego hobby itp.),
 - zajęcia w ramach Szkoły Promującej Zdrowie,
 - prezentacje multimedialne, np. „Stop cyberprzemocy!”, „Jak bezpiecznie spędzić ferie?”, „Jak bezpiecznie spędzić i wakacje?”
 - projekcje filmów edukacyjno-wychowawczych, np. o Patronie Szkoły, instruktażowych dla rodziców, np. „Dziecko w sieci.pl”

IV. Wprowadzenie ucznia w świat kultury i sztuki (zapoznanie uczniów z życiem i twórczością patrona szkoły, zapoznanie uczniów z dorobkiem kulturowym poprzez udział w spektaklach, koncertach, zajęciach muzealnych, przygotowanie ucznia do świadomego odbioru różnych tekstów kultury, poznawanie różnych form sztuki i kultury, umożliwienie uczniom uczestnictwa w różnych wydarzeniach kulturalnych).

Metody realizacji:

- prowadzenie zajęć na temat:
 - zasad savoir vivre
 - różnych tekstów kultury (np.: literatura, film, fotografia, architektura, malarstwa)

- organizowanie:

- spotkań z ciekawymi osobami, inspirującymi uczniów swoją pasją
- wyjść do filharmonii, teatru, kina itp.

-organizowanie koncertów uczniowskich, debat, dni sportu.

V. Kształtowanie postawy proekologicznej (utrzymywanie porządku i estetyki w klasie, szkole i jej otoczeniu, kształtowanie i wzbudzanie szacunku dla środowiska naturalnego).

Metody realizacji:

- rozwijanie zainteresowań przyrodniczych uczniów poprzez uczenie ich aktywnego poznawania przyrody przez obserwację i doświadczenia,

- inicjowanie klasowych działań proekologicznych,

- prowadzenie zajęć na temat:

- zagrożeń wynikających z niewłaściwej ingerencji człowieka w świat przyrody i uczenie odpowiedzialności za stan środowiska naturalnego
- naszego wpływu na ochronę środowiska

- organizowanie konkursów o tematyce ekologicznej,

- udział w akcjach ekologicznych,

- organizowanie wycieczek krajoznawczych,

- zbieranie nakrętek, baterii,

- segregowanie śmieci.

VI. Kształtowanie postawy patriotycznej i proeuropejskiej (kształtowanie właściwych postaw społecznych, moralnych i patriotycznych, działania związane z patronem szkoły, dostarczenie wiedzy na temat patriotyzmu dawniej, wskazywanie współczesnych przejawów patriotyzmu, wdrażanie do świadomego udziału w uroczystościach państwowych i szkolnych).

Metody realizacji:

- nauka hymnu,

- zajęcia poświęcone:

- Konstytucji RP, Konwencji Praw Dziecka Statutowi Szkoły, w celu uświadomienia praw i obowiązków ucznia, obywatela, człowieka,
- zasadom funkcjonowania samorządu lokalnego i organów państwa,
- sposobom przeciwstawiania się łamaniu praw jednostki,
- formom uczestnictwa w życiu publicznym regionu, państwa, zintegrowanej Europy,

- udział w konkursach o tematyce historycznej,
- organizowanie wycieczek do instytucji społecznych i samorządowych,
- spotkania z ciekawymi ludźmi, przedstawicielami władz samorządowych,
- powoływanie samorządów klasowych i samorządu uczniowskiego oraz koordynowanie ich pracy,
- wybory do samorządu klasowego, Samorządu Uczniowskiego
- wybory do Młodzieżowej Rady Miasta,
- udział w świętach o charakterze historycznym,
- poznanie sylwetek prawdziwych patriotów,
- udział w programie Szkoła Młodych Patriotów.

VII. Kształtowanie postawy osoby sprawnej w działaniu społecznym i gospodarczym

Metody realizacji:

- godziny wychowawcze, projekty edukacyjne, działanie samorządów klasowych i szkolnego, Caritas, udział w przedsięwzięciach edukacyjnych w szkole i poza nią

Sfera fizyczna

VIII. Kształtowanie właściwej postawy wobec życia i zdrowia (kształtowanie zdrowego stylu życia, dostarczanie wiedzy na temat: prawidłowego odżywiania, uzależnień- mechanizmy powstawania, skutki osobiste i społeczne uzależnień - ukazywanie sposobów spędzania czasu wolnego, zapoznanie uczniów z zasadami bezpieczeństwa w szkole i poza nią, przeciwdziałanie zjawiskom przemocy w szkole).

Metody realizacji:

-zajęcia, pogadanki, prelekcje warsztaty, projekty edukacyjne na temat:

- zasad bezpiecznego zachowania w szkole i poza szkołą, w tym w czasie wyjść edukacyjnych,
- właściwego korzystania z telefonu i innych mediów,
- zdrowego stylu życia,
- zagrożeń wynikających z zażywania alkoholu, nikotyny, narkotyków i innych używek,
- zasad zdrowego żywienia,

- właściwych nawyków higienicznych
- radzenia sobie ze stresem, sytuacjami kryzysowymi
- bezpieczeństwa w sieci, cyberprzemocy, cyberbullingu
- zasad właściwej organizacji procesu uczenia się oraz spędzania wolnego czasu
- problemów okresu dojrzewania

- organizowanie zajęć sportowych, propagujących różne formy aktywności ruchowe, SKS

- organizowanie Dnia Sportu,

- realizacja programu „Owoce i warzywa w szkole”, „Szlanka mleka” – klasy I –IV SP,

- zajęcia w ramach następujących projektów:

- „Spójrz inaczej”, „Znajdź właściwe rozwiązanie”, „Zachowaj trzeźwy umysł”, lub innych ukazujących prawidłowości zachowań ludzi i uczących prawidłowego funkcjonowania, „Jedź z głową”

- spotkania tematyczne z policjantem, strażakiem,

- udział w konkursach o tematyce prozdrowotnej,

- organizowanie zajęć/ warsztatów z zakresu komunikacji interpersonalnej

- zajęcia integrujące klasę.

VIII. Spodziewane efekty:

1. Podwyższanie wyników w nauce i wzrost frekwencji na zajęciach szkolnych.
2. Kształtowanie umiejętności dokonywania właściwych wyborów w trudnych sytuacjach życiowych.
3. Przygotowanie uczniów do świadomego udziału uczniów w różnych formach spędzania czasu wolnego.
4. Rozwijanie przez uczniów pasji i zainteresowań.
5. Zapewnienie bezpieczeństwa na terenie szkoły.
6. Zapewnienie różnorodnej pomocy potrzebującym.
7. Zwiększenie świadomości uczniów dotyczących zagrożeń wynikających z uzależnienia od papierosów, alkoholu, narkotyków e – papierosów, Internetu.
8. Zwrócenie większej uwagi uczniów na dbałość o swoje zdrowie i podejmowanie środków zaradczych w sytuacjach zagrożenia.

IX. Organy, instytucje i organizacje wspierające szkołę

Szkoła współpracuje m.in. z:

- Zespołem Poradni nr 1 w Lublinie: Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną nr 5, Specjalistyczną Poradnię Zawodową,
- Domem Dziecka nr 3 w Lublinie,
- Parafią pod wezwaniem Św. Mikołaja,
- Akademią Młodzieżową przy Parafii Św. Mikołaja, Fundacją Szczęśliwe Dzieciństwo,
- Miejskim Ośrodkiem Pomocy Rodzinie,
- Wojewódzką Stacją Sanitarno - Epidemiologiczną,
- Sądem Rejonowym Lublin – Zachód, Sądem Rejonowym Lublin –Wschód,
- placówkami kultury – np. Muzeum Józefa Czechowicza, Teatrem im. H. Ch. Andersena, Ośrodkiem Brama Grodzka- Teatr NN, Teatrem im. J. Osterwy,
- lubelskimi szkołami podstawowymi, m. in. SP nr 10, SP nr 23, SP nr 25,
- szkołami ponadpodstawowymi, m. in. IV LO, IX LO, III LO,
- lubelskimi uczelniami,
- lubelskimi muzeami,
- Domem Słów,
- lubelskimi domami kultury,
- przedszkolami w pobliżu szkoły (P nr 50, 54, 13, Przedszkole ss. Nazaretanek),
- publicznymi bibliotekami osiedlowymi.

Zasady współpracy wychowawczej z rodzicami

Szanując prawo rodziców do wychowania swojego dziecka, nauczyciele Szkoły Podstawowej nr 19 pragną wspierać opiekunów poprzez:

- spotkania z rodzicami w formie:
 - zebrań z wychowawcą dwa razy w semestrze
 - indywidualnych konsultacji z nauczycielami co najmniej raz w semestrze,
- kontakty osobiste, rozmowy telefoniczne oraz wiadomości przekazywane drogą elektroniczną,
- respektowanie oczekiwań rodziców w zakresie wychowania moralnego i religijnego dziecka.

Pragniemy zapewnić rodzicom wpływ na życie i działalność szkoły poprzez:

- wybór Trójek Klasowych, Rady Rodziców,
- przedstawienie do zaopiniowania Programu wychowawczo – profilaktycznego, Statutu szkoły,

- angażowanie rodziców w obchody wydarzeń szkolnych i klasowych (Dzień Babci i Dziadka, Dzień Rodziny, Dzień Dziecka, itp.)
- pomoc w organizowaniu uroczystości i imprez klasowych oraz szkolnych.

Szkoła proponuje rodzicom:

- uczestnictwo w spotkaniach (warsztatach, prelekcjach) z pedagogiem szkolnym, pracownikami poradni pedagogiczno- psychologicznej i innymi zaproszonymi gośćmi,
- uczestnictwo w uroczystościach klasowych, szkolnych lub ich inicjowanie i organizowanie,
- korzystanie z księgozbioru biblioteki szkolnej,
- pomoc materialną i finansową (rodzinom ubogim),
- pomoc pedagogiczną, psychologiczną, logopedyczną i terapeutyczną,
- współdziałanie w kształtowaniu pozytywnego wizerunku szkoły,
- pomoc w zakresie przeciwdziałania zagrożeniom XXI wieku (alkoholizmowi, narkomanii, cyberprzemocy itp.).

Zasady współpracy wychowawczej z samorządem terytorialnym i środowiskiem lokalnym:

- zapewnienie przez samorząd lokalny warunków materialnych i finansowych do realizacji ustawowych i statutowych zadań wychowawczych i profilaktycznych szkoły,
- zapoznanie uczniów z działalnością samorządu terytorialnego poprzez wyjścia młodzieży do placówek osiedlowych i samorządowych,
- zapraszanie przedstawicieli instytucji i organizacji samorządowych na posiedzenia rad pedagogicznych, zebrania z rodzicami, uroczystości szkolne,
- tworzenie lokalnych więzi społecznych poprzez podejmowanie wspólnych akcji, przedsięwzięć i innych działań wychowawczych,
- organizowanie wspólnie z odpowiednimi instytucjami samorządowymi działań profilaktycznych, reedukacyjnych i terapeutycznych,
- współdziałanie w realizacji edukacji obywatelskiej, popularyzacji idei samorządności (projekty edukacyjne, prelekcje, sesje, wycieczki, uroczystości),
- wyposażenie szkoły w monitoring wizyjny korytarzy, wejścia do budynku oraz boiska. Zapis z monitoringu daje możliwość ustalania faktów w przypadku zaistnienia sytuacji niebezpiecznych - zapis może być przeglądany przez dyrektora, pedagoga i

nauczycieli - zapis może być udostępniony policji, rodzicom, uczniom w szczególnie uzasadnionych przypadkach – decyzję o udostępnieniu podejmuje dyrektor szkoły.

Zasady współpracy wychowawczej z Samorządem Uczniowskim

Samorząd Uczniowski pragnie wspierać rozwój intelektualny, moralny, społeczny i kulturalny uczniów, w związku z tym:

- organizuje na terenie szkoły konkursy, spotkania naukowe, debaty,
- bierze udział w akcjach charytatywnych – min. organizuje pomoc dzieciom z Domu Dziecka, pacjentom szpitala dziecięcego, osobom samotnym,
- uczy zasad demokracji i samorządności poprzez:
 - wybory do samorządu klasowego i szkolnego,
 - tworzenie regulaminu i demokratycznych procedur funkcjonowania samorządu,
- umożliwia uczniom udział w kształtowaniu programu szkoły i w rozwiązywaniu problemów społeczności szkolnej; uczy odpowiedzialności za szkołę, jej atmosferę, opinię w środowisku poprzez:
 - opiniowanie Programu wychowawczo - profilaktycznego, Statutu,
 - udział w posiedzeniach rad pedagogicznych,
- zachęca do aktywności społecznej i przedsiębiorczości w celu pozyskania funduszy na działalność - loteria fantowa, sprzedaż biletów na dyskoteki itp.,
- buduje poczucie wspólnoty ze środowiskiem rówieśniczym, szkolnym, lokalnym, promuje własną szkołę - współpraca z innymi szkołami w rejonie - kontakty z instytucjami i organizacjami lokalnymi - współtworzenie tradycji i rytuału szkoły,
- kształtuje umiejętność właściwej komunikacji, rozwiązywania sporów, negocjacji, prezentacji i obrony swojego stanowiska w duchu tolerancji i szacunku dla drugiego człowieka,
- stwarza możliwość działania w zespole, brania odpowiedzialności za siebie i innych poprzez organizowanie różnych imprez i uroczystości szkolnych, działalność regulaminową,
- rozbudza zainteresowanie wydarzeniami społecznymi, politycznymi, gospodarczymi w regionie i w kraju- artykuły w gazecie szkolnej, przygotowywanie tablicy informacyjnej – poprzez apele, konkursy i sesje tematyczne,

- przygotowuje do uczestnictwa w życiu publicznym – poprzez udział uczniów w pracach sekcji samorządu i w życiu szkoły - angażowanie uczniów w problemy najbliższego środowiska
- stwarza możliwość kulturalnego i zorganizowanego spędzania wolnego czasu wspólnie z rówieśnikami - organizuje dyskoteki, zabawy, rajdy, wycieczki,
- organizuje imprezy wynikające z kalendarza szkolnego, a także tworzy nowe zwyczaje i tradycje; walentynki, mikołajki, dzień chłopaka oraz bal karnawałowy ósmoklasisty-dzień samorządności.

X. Obrzędy i tradycje szkoły

W celu stworzenia wspólnoty szkolnej proponujemy:

- zajęcia integracyjne uczniów
- uroczyste pasowanie na ucznia Szkoły Podstawowej nr 19
- Dzień Kropki, Dzień Pluszowego Misia itp.,
- pierwszy dzień wiosny - dniem promocji szkolnych talentów,
- Mikołajki, Orszak Świętego Mikołaja,
- wigilie klasowe,
- Dzień Otwartych Drzwi - promocja szkoły w środowisku,
- Dzień Dziecka i Sportu (np. loteria fantowa z udziałem rodziców, sponsorów, przedstawicieli środowiska lokalnego),
- spotkanie dyrektora Szkoły Podstawowej z wyróżniającymi się uczniami, ich rodzicami i wychowawcami,
- działania wokół Patrona szkoły,
- uroczyste pożegnanie absolwentów szkoły.

XI. Ewaluacja programu

Ostatni etap pracy nad szkolnym programem wychowawczym to etap ewaluacji. Pierwsze modyfikacje dokonywane w trakcie realizacji programu, następne według potrzeb. W ewaluacji uwzględnimy opinie uczniów, rodziców, nauczycieli.

Stosujemy następujące sposoby ewaluacji:

- ankiety przeprowadzone wśród uczniów, nauczycieli, rodziców,
- wypowiedzi nauczycieli na posiedzeniach rad pedagogicznych,

- wywiady fokusowe,
- obserwacje,
- analiza dokumentacji,
- opinie członków samorządu uczniowskiego.

Przykładowe narzędzia ewaluacyjne:

EWALUACJA DZIAŁAŃ ZAWARTYCH W PROGRAMIE WYCHOWAWCZO- PROFILAKTYCZNYM.

Ankieta dla Ucznia

Drogi Uczniu!

Pragniemy poznać, Twoją opinię na temat szkoły. Twoje odpowiedzi będą podstawą do podjęcia odpowiednich działań udoskonalających jej pracę. Ankieta jest anonimowa. Prosimy o szczerą i wyczerpującą odpowiedź.

1. Czy Twoja klasa jest zgranym i zintegrowanym zespołem klasowym?

TAK NIE

2. Czy w razie problemów możesz liczyć na pomoc:

- koleżanek/kolegów
- wychowawcy
- dyrektora
- rodziców
- nauczycieli
- pracowników szkoły
- pedagoga szkolnego

3. Czy umiesz sobie radzić w sytuacjach kryzysowych, stresujących takich jak: ocena ndst, ważny egzamin, problemy w klasie?

TAK NIE

4. Czy zjadasz w szkole drugie śniadanie?

ZAWSZE CZASEM NIGDY

5. Czy zdarzyło Ci się niszczyć:

- wyposażenie łazienek TAK NIE
- wyposażenie sal lekcyjnych TAK NIE
- sprzętu szkolnego TAK NIE

6. Czy jesteś wolny od nałogów?

- papierosów TAK NIE

- alkoholu TAK NIE

- narkotyków TAK NIE

- Internetu TAK NIE

- dopalaczy TAK NIE

7. Czy umiałbyś odmówić, gdyby namawiano Cię do picia alkoholu, palenia papierosów, zażywania narkotyków?

TAK NIE

Ankieta dla Nauczycieli

Drogie Koleżanki, drodzy Koledzy!

Zwracam się z prośbą o uzupełnienie anonimowej ankiety, której celem jest uzyskanie informacji na temat realizacji działań profilaktycznych, ujętych w Programie Wychowawczo-Profilaktycznym.

1. Czy znasz Program Wychowawczo-Profilaktyczny naszej szkoły?

TAK NIE

2. Czy w swojej pracy wychowawczej zrealizowałaś/łeś pełny cykl treści profilaktycznych i wychowawczych?

TAK NIE

3. Co byś zmienił/ła w budowie i problematyce obecnego Programu?

4. Które treści Programu uważasz za najważniejsze w pracy naszej szkoły?

5. Które treści zawarte w obecnym Programie pominąłbyś w realizacji?

Ankieta dla Rodziców

Droży Rodzice!

Celem tej ankiety jest poznanie Państwa opinii na temat realizacji Programu Wychowawczo-Profilaktycznego. Ankieta jest anonimowa. Informacje, które Państwo zamieścicie pomogą udoskonalić pracę naszej szkoły.

Prosimy o szczere i wyczerpujące odpowiedzi.

1. Co Państwa zdaniem powinno być najważniejszym zadaniem szkoły w zakresie profilaktyki?

- zapewnienie bezpieczeństwa w szkole i na zajęciach pozalekcyjnych, imprezach szkolnych, wycieczkach,
- kształtowanie dojrzałego i odpowiedzialnego postępowania mojego dziecka,
- uczenie sposobów radzenia sobie w sytuacjach trudnych i kryzysowych,
- kształtowanie sprawności fizycznej i nawyków uprawiania sportu,
- uświadamianie zagrożeń ze strony uzależnień,
- zdrowy styl życia

2. Co Państwa zdaniem szkoła powinna robić w zakresie profilaktyki?

.....

3. Czy Pańskie dziecko:

- czuje się w szkole bezpiecznie	TAK	NIE
- jest w klasie akceptowane i dowartościowane	TAK	NIE
- chętnie uczęszcza na zajęcia sportowe (wf, UKS, zawody sportowe)	TAK	NIE
- ma świadomość zagrożeń wynikających z uzależnień	TAK	NIE

4. Czy dyskoteki i imprezy szkolne organizowane przez szkołę są przykładem „trzeźwej zabawy”?

TAK NIE

5. Czy wychowanie w szkole powinno być oparte na wartościach chrześcijańskich?

TAK NIE

6. Uwagi